

סיוטא.

642501

הערה על הליטני

- 1 יש להניח כי נכון לנו ויכוח קשה עם ממשלת ארצות
- 2 הברית על כלילת הליטני בתכנית המיס האזורית. בשיחות
- 3 שהיו לנו עם מר אריק ג'ונסטון הודיע שליחו זה של הנשיא
- 4 איזנהאור כי ממשלת ארה"ב שקלה היסב אח ענין כלילת הליטני,
- 5 הן מבחינה מדינית והן מבחינה ^{ה'00/1} ספיר לנניח, ובאה לידי מסקנה
- 6 שלילית מוחלטת, על כל פניו בשלב זה של התפתחות הענינים.
- 7 חלקנו בחוקף על עמדה זו והודענו כי איננו מקבלים אח
- 8 ההתנגדות שהובעה כפסק אחרון, גם הדגשנו כי אי כלילת הליטני
- 9 עלולה להוות אחד המכשולים הרציניים להשתתפותנו בתכנית.
- 10 בנמקו את עמדת ממשלת ארה"ב בענין זה טען השגריר
- 11 ג'ונסטון כי תוספת הליטני לתכנית עלולה להגדיש את סאו
- 12 ההתנגדות הערבית ועל ידי כך לרונן את התכנית כולה לכשלון.
- 13 ההנחה המשתמעת מנימוק זה היא כי מי הליטני דרושים אך ורק
- 14 לישראל וכלילת הנהר הזה גתכנית האזורית פירושה מתנת-חינם
- 15 של העולם הערבי למדינתנו. הנחה זו מופרכת אמנם מעיקרה גם
- 16 בתחום היחסים בין ישראל ולבנון, שכן עמידה לבנון לקבל טובת
- 17 הנאה חשובה תמורת הויחור על חלק ממי הליטני, כפי שיבואר
- 18 להלן. אולם לשם ייעול טיעוננו בענין זה מוסב לנו להפקיע ^{טל}
- 19 את בעית הליטני מחוום יחסי השכנות בין ישראל ולבנון ולהציגה
- 20 כנוגעת בעיקר לממלכת ירדן. במשא-ומחץ עט שלטונות או"ם
- 21 וארה"ב ובהסברה כלפי חוץ עלינו לסעון ^{אני מני} ולהוכיח כי מי הליטני
- 22 דרושים בראש וראשונה, על כל פנים בשלב זה, לירדן ולא לישראל.
- 23 תכנית ^{מ"א} מאת מהכוונת לגזול חלק ממי הירדן
- 24 שברשותנו על מנת להגדיל את כמות המיס שברשות ירדן. כחוספת
- 25 על מי הירדן ועל המיס שיישאר זורמיט בירדן גם לאחר הטיות

- 1 חלק מהם להשקאה בישראל. פירוש הדבר הוא כי עלינו לצמצם או
- 2 אפשרויות ההשקאה אצלנו לטובחה של ירדן. אין כל סעט והצדקה
- 3 לדרוש מאחנו קרבן זה לטובה חלק מן העולם הערבי בשעה שבפינה
- 4 אחרת של אותו עולם ערבי, בקרבת מקום, שוטף לו נהר המגיש
- 5 שנה-שנה 700 מליון מטר מעוקב של מיט במחנה לים החיכון. יוקחו
- 6 נא מיט המחבזביט בארץ ערבית אחת לסיפוק צרכיה של ארץ ערבית
- 7 אחרת ואל חקופח ישראל על לא דבר ! לשון אחרת : אין כל הצדקה
- 8 כלכלית בינלאומית לחכניח אשר תחת להרחיב את שטחי ההשקאה בכל
- 9 הארצות המעונינות, היא מקצצת את שטח ההשקאה בארץ אשר הפיתוח
- 10 החקלאי חיוני בה ביותר ובאותו זמן מפקירה לבזבוז גמור זרט
- 11 מים איחן שיש בו למלא את המחסור ולהותיר עודף גדול. ישראל
- 12 מוכרחה לטרב לדרישת קרבן שאינו מוצדק כל עיקר, ואם כן הדבר
- 13 אזי תביעתה של ירדן מופנה ממילא ללבנון. שיחוף פעולתה של
- 14 ישראל בהגשמת החלק הזה של התכנית יתבטא בהסכמתה להעביר את מי
- 15 הליסני מלבנון לממלכת ירדן דרך אדמתה.
- 16 יצוינו כאן נימוקים אחרים לכלילת הליסני בחכנית,
- 17 שהושמעו בשיחות עם מר ג'ונסטון :
- 18 א. מבחינת פיתוח האיזור תהיה זו בכיה לדורות אם אגב המאמץ
- 19 הגדול להביא את כל הצדדים לידי שיתוף פעולה בהגשמת חכנית מיט
- 20 רחבה חוחמץ ההזדמנות לנצל את הנהר הראשון בכמות מימיו שבאוהה
- 21 סביבה, אשר כיום הוא זורס כלו לריק.
- 22 ב. היה הגיון-מה להתנגד לכלילת הליסני לו היתה התכנית מושתתה
- 23 על שיחופן של שלש ארצות בלבד - ישראל, ירדן וטוריה - בעוד
- 24 שכלילת הליסני היתה מחייבת חוספת ארץ רביעית. אבל ההכנית
- 25 מחייבת ממילא את השחחפותה של לבנון, שכן היא כוללת חספמת
- 26 החצבני (מקור הירדן שבלבנון) ויצירת אגם במקוט החטימה המיועד
- 27 לשמש מקור מיט לביח-כח שיוקם בחחוט ישראל. את גועדס לבנון

- 1 ממילא להשחתף בהגשמת החכנית, מדוע לא חתא השחתפותה נרובה גם
- 2 בניצול הליסני ?
- 3 ג. האחראים לחכנית מבחינה מדינית סומכית על השחתפותה של
- 4 סוריה שהיא מדינה נוקשה ביותר כלפי ישראל; על אחת כמה וכמה
- 5 יש סיכוי להביא לידי שיתוף פעולה מדינה כלבנון, המתונה בהרבה
- 6 משכנחה.
- 7 ד. מבחינה מעשית, אם כדאי לסוריה לוותר על מרבית מי הירמוך
- 8 ולקבל ממנו רק 45 מ"מ ^{ע"מ} להשקאת 30 אלף דונם בלבד כפיצוי בעד
- 9 שיתוף פעולה בחכנית מיט ישראל ונפסת בה מקוט כה מרכזי, קל
- 10 וחומר כדאי ללבנון להכנס לשותפות הזאת, וחמורה ויתור על ~~כח~~ חוק
- 11 ~~אז חכנית~~ ממי הליסני לקבל מקור של כח חשמלי לפיתוח מעשיהה.
- 12 (חיבור הליסני לאגן הירדן יבוצע ע"י הזרמת חלק מסוים ממימיו
- 13 דרך מנהרה לערוץ הירדן במורד תלול שיאפשר הקמת בית-כח).

Duplicate

10 בנובמבר 1955.

סיוסא.

642501/

הערה על הליטני

- 1 יש להניח כי נכון לנו ויכוח קשה עם ממשלת ארצות
- 2 הברית על כלילת הליטני בתכנית המים האזורית. בשיחות
- 3 שהיו לנו עם מר אריק ג'ונסטון הודיע שליחו זה של הנשיא
- 4 איזנהאור כי ממשלת ארה"ב שקלה היסב את ענין כלילת הליטני,
- 5 הן מבחינה מדינית והן מבחינה ^{ה'00} כלכלית, ובאה לידי מסקנה
- 6 סלילית מוחלטת, על כל פניו בשלב זה של החפחות הענינים.
- 7 חלקנו בתוקף על עמדה זו והודענו כי איננו מקבלים את
- 8 ההתנגדות שהובעה כפסק אורון, גם הרגשנו כי אי כלילת הליטני
- 9 עלולה להוות אחד המכשולים הרציניים להסתחפותנו בתכנית.
- 10 בנמקו את עמדת ממשלת ארה"ב בענין זה טען השגריר
- 11 ג'ונסטון כי תוספת הליטני לתכנית עלולה להגדיש את סאו
- 12 ההתנגדות הערבית ועל ידי כך לדון את התכנית כולה לכשלון.
- 13 ההנחה המשומעת מנימוק זה היא כי מי הליטני דרושים אך ורק
- 14 לישראל וכלילת הנהר הזה בתכנית האזורית פירושה מתנת-חינם
- 15 של העולם הערבי למדינתנו. הנחה זו מופרכת אמנם מעיקרה גם
- 16 בתחום היחסים בין ישראל ולבנון, שכן עתידה לבנון לקבל טובת
- 17 הנאה חשובה חמורת הויחור על חלק ממי הליטני, כפי שיבואר
- 18 להלן. אולם לשם ייעול טיעוננו בענין זה מוכב לנו להפקיע ^{טל}
- 19 את בעית הליטני מחוום יחסי השכנות בין ישראל ולבנון ולהציגה
- 20 כנוגעת בעיקר לממלכת ירדן. במשא-ומחץ עט טלטונות או"ם
- 21 וארה"ב ובהסברה כלפי חוץ עלינו לסעון ^{ועי' מ} על ההוכיח כי מי הליטני
- 22 דרושים בראש וראשונה, על כל פנים בשלב זה, לירדן ולא לישראל.
- 23 תכנית ^{מאיד} מתכוונת לגזול חלק ממי הירדן
- 24 שברשותנו על מנת להגדיל את כמות המים שברשות ירדן. כחוספת
- 25 על מי הירמוך ועל המים שיישארו זורמים בירדן גם לאחר הטיית

- 1 חלק מהם להשקאה בישראל. פירוש הדבר הוא כי עלינו לצמצם או
- 2 אפשרויות ההשקאה אצלנו לטובתה של ירדן. אין כל סעם והצדקה
- 3 לדרוש מאתנו קרבן זה לסוכת חלק מן העולם הערבי בשעה שבפינה
- 4 אחרת של אותו עולם ערבי, בקרבת מקום, שוטף לו נהר הכביש
- 5 שנה-שנה 700 מליון מסר מעוקב של מים במחנה לים התיכון. יוקחו
- 6 נא מים המחבוביט בארץ ערבית אחת לסיפוק צרכיה של ארץ ערבית
- 7 אחרת ואל תקופח ישראל על לא דבר! לשון אחרת: אין כל הצדקה
- 8 כלכלית בינלאומית לתכנית אשר תחה להרחיב את שטחי ההשקאה בכל
- 9 הארצות המעונינות, היא מקצצת את שטח ההשקאה בארץ אשר הפיתוח
- 10 החקלאי חיוני בה ביותר ובאותו זמן ספקירה לבזבוז גמור זרם
- 11 מים איתן שיש בו למלא את המחסור ולהותיר עודף גדול. ישראל
- 12 מוכרחה לסרב לדרישת קרבן שאינו מוצדק כל עיקר, ואם כן הדבר
- 13 אזי תביעה של ירדן מופנה ממילא ללבנון. שיתוף פעולתה של
- 14 ישראל בהגשמת החלק הזה של התכנית יחבטא בהסכמתה להעביר את מי
- 15 הליסני מלבנון לטמלכת ירדן דרך אדמתה.
- 16 יצוינו כאן נימוקים אחרים לכלילת הליסני בתכנית,
- 17 שהושמעו בשיחות עם מר ג'ונסטון:
- 18 א. מבחינת פיתוח האיזור תהיה זו בכיה לדורות אם אגב המאמץ
- 19 הגדול להביא את כל הצדדים לידי שיתוף פעולה בהגשמת תכנית מים
- 20 רחבה חוחמץ ההזדמנות לנצל את הנהר הראשון בכמות מימיו שבאוהה
- 21 סביבה, אשר כיום הוא זורם כלו לריק.
- 22 ב. היה הגיון-מה להחנגד לכלילת הליסני לו היתה התכנית מושתתה
- 23 על שיתופן של שלש ארצות בלבד - ישראל, ירדן וטוריה - בעוד
- 24 שכלילת הליסני היתה מחייבת חוספת ארץ רביעית. אבל ההכנית
- 25 מחייבת מכילא את השחתפותה של לבנון, שכן היא כוללת חספת
- 26 החצבני (מקור הירדן שבלבנון) ויצירת אגס במקוט החטימה המיועד
- 27 לשמש מקור מים לביח-כת שיוקם בחחוט ישראל. את נועדק לבנון